

1 Što znači „ovrha“ u građanskim i trgovačkim stvarima?

Ako dužnik dobrovoljno ne postupi u skladu sa sudskom odlukom, tužitelj može prisilno osigurati poštovanje te odluke na sudu te se to naziva obveznim izvršenjem. Ono zahtijeva izvršnu ispravu (članak 1386. Pravosudnog zakonika) jer uključuje zadiranje u osobnu pravnu sferu dužnika. Ta je isprava obično presuda ili javnobilježnička isprava. Zbog poštovanja dužnikove privatnosti isprava se ne može provoditi u određeno vrijeme (članak 1387. Pravosudnog zakonika). Ispravu izvršava sudski izvršitelj.

Obvezno izvršenje obično se upotrebljava za povrat novca, ali se može primijeniti za izvršenje radnje ili na suzdržavanje od činjenja radnje.

Drugi je važan aspekt novčana kazna (članak 1385.a Pravosudnog zakonika). Radi se o načinu vršenja pritiska na osuđenu osobu kako bi se potaknulo poštovanje presude. No, novčana se kazna ne može izreći u određenim slučajevima: ako je stranci naloženo da plati novčani iznos ili da poštuje ugovor o radu ili ako bi to bilo nespojivo s ljudskim dostojanstvom. Novčana se kazna izvršava na temelju isprave kojom se predviđa te stoga nije potrebna dodatna isprava.

Ako je stranci naloženo da plati novčani iznos, tražbina se izvršava u odnosu na dužnikovu imovinu i naziva se zapljenom. Postoji razlika između vrste robe koja se zapljuje (pokretna imovina ili nekretnine) i prirode zapljene (zapljena kao mjera predostrožnosti i zapljena u okviru izvršenja presude). Zapljena kao mjera predostrožnosti upotrebljava se u hitnim slučajevima kako bi se roba stavila pod zaštitu suda: stanje se zamrzava kako bi se zaštitilo svako naknadno izvršenje. Osoba nad kojom je provedena zapljena više nema kontrolu nad robom i ne može je prodati ni darovati. Ako se dužnikova roba zapljuje na temelju izvršenja sudske odluke, ona se prodaje, a prihod se daje tužitelju. Tužitelj nema pravo na samu zaplijenjenju robu, nego samo na prihod od njezine prodaje.

Usto, primjenom članka 1445. i dalje Pravosudnog zakonika postoji i nalog za oduzimanje (vidjeti u nastavku).

Uz uobičajenu zapljenu kao mjeru predostrožnosti i zapljenu u okviru izvršenja pokretne imovine i nekretnina postoje i posebna pravila za zapljenu brodova (članci od 1467. do 1480. i članci od 1545. do 1559. Pravosudnog zakonika), pljenidbu (članak 1461. Pravosudnog zakonika), zahtjev za povrat (članci od 1462. do 1466. Pravosudnog zakonika) te zapljenu neubranog voća i nepožetih usjeva (članci od 1529. do 1538. Pravosudnog zakonika). U ostatku ovog dokumenta usredotočit ćemo se samo na uobičajenu zapljenu.

2 Koja su tijela nadležna za ovrhu?

Sudski izvršitelji i suci nadležni za zapljenu. Suci nadležni za zapljenu donose odluke u sporovima u vezi s izvršenjem.

3 Kada se može izdati ovršna isprava ili odluka?

3.1 Postupak

2.1.1. Zapljena kao mjera predostrožnosti

Za zapljenu kao mjeru predostrožnosti u načelu je potrebno dopuštenje suca nadležnog za zapljenu te moraju postojati razlozi za hitnost (članak 1413. Pravosudnog zakonika). Odobrenje se mora tražiti jednostranim (*ex parte*) zahtjevom (članak 1417. Pravosudnog zakonika). Isti se zahtjev ne može istodobno upotrijebiti za zapljenu pokretne imovine i nekretnina.

Za zapljenu nekretnina u svakom je slučaju potrebno podnijeti zaseban zahtjev. Sudac nadležan za zapljenu donijet će odluku najkasnije u roku od osam dana nakon podnošenja zahtjeva (članak 1418. Pravosudnog zakonika). Sudac može donijeti odluku kojom odbija dati odobrenje tužitelju ili mu može dati potpuno ili djelomično odobrenje. Odluka suca nadležnog za zapljenu mora biti dostavljena dužniku. Odluka se izdaje sudskom izvršitelju, koji zatim poduzima potrebne mjere za njezinu dostavu.

Postoji jedna važna iznimka od ovog pravila prema kojoj nije potrebno odobrenje suca nadležnog za zapljenu: svaka presuda čini odobrenje za izricanje zapljene kao mjere predostrožnosti u pogledu izrečenih kazni (članak 1414. Pravosudnog zakonika). U ovom se slučaju isto tako mora raditi o hitnoj stvari. Presuda se jednostavno mora predati sudskom izvršitelju koji će poduzeti potrebne mjere za zapljenu robe. Zapljena kao mjera predostrožnosti može se pretvoriti u zapljenu u okviru izvršenja presude (članci od 1489. do 1493. Pravosudnog zakonika).

2.1.2. Zapljena u okviru izvršenja presude

A. Općenito

Zapljena u okviru izvršenja presude može se provesti samo na temelju izvršne isprave (članak 1494. Pravosudnog zakonika). Presude i javnobilježničke isprave mogu se izvršiti samo po predočenju ovjerene preslike ili izvornika uz izjavu o donošenju utvrđenu kraljevskim dekretom.

Presuda se unaprijed dostavlja tuženiku (članak 1495. Pravosudnog zakonika). Ako je izvršna isprava presuda, prethodna je dostava u svakom slučaju obvezna kako bi se obavijestio dužnik. Međutim, to nije neophodno ako je izvršna isprava javnobilježnička isprava jer je dužnik već upoznat s tom ispravom. Razdoblja dopuštena za preispitivanje ili ulaganje žalbe započinju po dostavi presude. Razdoblja za žalbu imaju učinak obustave zapljene u okviru izvršenja presude (ali ne zapljene kao mjere predostrožnosti) u predmetima u kojima je stranci naloženo plaćanje novčanog iznosa. Privremeno izvršenje (presuda koja je izvršiva privremeno) iznimka je od odgovnog učinka postupka redovnog preispitivanja ili žalbenog postupka.

Nalog za plaćanje druga je faza tužiteljeva nastojanja da ishodi prodaju imovine (članak 1499. Pravosudnog zakonika). To je prva radnja izvršenja i posljednje upozorenje dužniku koji u ovoj fazi još uvijek može izbjeći zapljenu. Nakon donošenja naloga za plaćanje postoji razdoblje čekanja od jednog dana za zapljenu pokretne imovine (članak 1499. Pravosudnog zakonika) i 15 dana za nekretnine (članak 1566. Pravosudnog zakonika). Nalog se mora dostaviti dužniku te predstavlja obavijest o nastanku statusa neispunjavanja obveza i zahtjev za plaćanje. Obvezno izvršenje može poslužiti samo za povrat iznosa navedenih u nalogu za plaćanje.

Po isteku razdoblja čekanja roba se može zaplijeniti. Zapljena se provodi s pomoću naloga sudskog izvršitelja. Izvršenje se stoga provodi posredovanjem nadležnog službenika. Taj se službenik smatra tužiteljevim zastupnikom; njegova je funkcija utvrđena zakonom i on djeluje pod nadzorom suda. Službenik ima ugovornu obvezu prema tužitelju i neugovornu obvezu prema trećim osobama (prema zakonu i na temelju povrede opće zakonske odgovornosti). U roku od tri radna dana sudski izvršitelj šalje obavijest o zapljenu u Središnji registar obavijesti o zapljenama, prenošenju i ustupanju prava, namirenju ukupnog duga i prigovorima (*Centraal Bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling en van protest*) (članak 1390. stavak 1. Pravosudnog zakonika). Obavijest je obvezna za zapljenu pokretne imovine i nekretnina. Nije moguće provesti zapljenu u okviru izvršenja presude ili postupak za podjelu prihoda bez prethodnog razmatranja obavijesti o zapljenu u Središnjem registru obavijesti (članak 1391. stavak 2. Pravosudnog zakonika). To je pravilo uvedeno kako bi se izbjegle nepotrebne zapljene te kako bi se ojačala zbirna dimenzija zapljene.

B. Zapljeni u okviru izvršenja presude: pokretna imovina

Za zapljenu u okviru izvršenja presude u vezi s pokretnom imovinom potreban je nalog za plaćanje kojemu se dužnik ima pravo usprotiviti. Zapljeni se provodi nalogom sudskog izvršitelja i u prvom se stupnju radi o mjeri predostrožnosti: roba nije prenesena i nema promjene u vezi s njezinim vlasništvom ili upotrebom. Moguće je zaplijeniti i robu na lokaciji koja nije dužnikov dom te u prostorijama treće osobe.

U slučaju pokretne imovine zapljena nije ograničena samo na jedan postupak, no gotovo da nema smisla stavljati istu robu pod drugu zapljenu s obzirom na troškove koje to podrazumijeva. Kad je riječ o proporcionalnoj podjeli prihoda od prodaje dužnikove robe, uključit će se tužitelji osim onih koji provode zapljenu (članak 1627. i dalje Pravosudnog zakonika).

Sastavit će se službeno izvješće o zapljeni. Zaplijenjena roba prodat će se najranije mjesec dana nakon dostave preslike ili obavijesti o preslici službenog izvješća o zapljeni. Namjera je te odgode dati dužniku konačnu priliku da spriječi prodaju. Prodaja se mora oglasiti za javnost s pomoću plakata i obavijesti u novinama. Održava se u prostoriji za dražbu ili na javnom tržištu osim ako ne postoji zahtjev za drugo prigodnije mjesto. Provodi je sudski izvršitelj koji sastavlja službeno izvješće i ubire prihod od prodaje. U roku od 15 dana sudski izvršitelj razmjerno dijeli prihod (članak 1627. i dalje Pravosudnog zakonika). Taj se postupak obično rješava mirnim putem, a u suprotnome se predmet upućuje sucu nadležnom za zapljenu.

C. Zapljeni u okviru izvršenja presude: nekretnine (članci od 1560. do 1626. Pravosudnog zakonika).

Izvršenje započinje dostavom naloga za plaćanje.

Zapljeni se zatim provodi najranije u roku od 15 dana i najkasnije u roku od šest mjeseci, a ako do zapljene ne dođe, nalog prestaje biti pravno valjan. Nalog za zapljenu mora se zatim upisati u upisnik založnih prava u roku od 15 dana i dostaviti u roku od šest mjeseci. Upisivanjem naloga imovina postaje nedostupna te je on valjan najviše šest mjeseci. Ako se nalog ne upiše, zapljena nije valjana. U slučaju nekretnina, za razliku od pokretne imovine, primjenjuje se načelo samo pojedinačne zapljene (imovina koja je jednom zaplijenjena ne može se zaplijeniti drugi put).

Posljednji je korak podnošenje zahtjeva sucu nadležnom za zapljenu za imenovanje javnog bilježnika koji će voditi prodaju robe te odrediti koji vjerovnici imaju prednost. Dužnik može podnijeti prigovor sucu nadležnom za zapljenu na radnje imenovanog javnog bilježnika. Detaljna pravila o prodaji robe jasno su utvrđena zakonom (vidjeti članak 1582. i dalje Pravosudnog zakonika). Prodaja je obično javna, ali je na prijedlog suca ili na zahtjev tužitelja koji traži zapljenu moguća i privatna prodaja. Prihod od prodaje zatim se dijeli među različitim vjerovnicima prema dogovorenom redoslijedu prioriteta (određivanje prednosti) (vidjeti članke od 1639. do 1654. Pravosudnog zakonika). Sporovi u vezi s određivanjem vjerovnika koji imaju prednost upućuju se sucu nadležnom za zapljenu.

2.1.3. Oduzimanje

Oduzimanje je zapljena tražbina koje dužnik ima prema trećoj osobi (npr. plaća koju mu isplaćuje poslodavac). Treća je osoba tako sekundarni dužnik tužitelja koji traži zapljenu. Oduzimanje (*beslag onder derden*) nije isto što i zapljena robe koja pripada dužniku, ali se nalazi u prostorijama treće osobe (*beslag bij derden*).

Tražbina koja predstavlja razlog za zapljenu jest tražbina vjerovnika u zapljeni u odnosu na dužnika nad kojim se provodi tražbina. Tražbina koja se zapljenjuje jest tražbina koju osoba nad kojom je provedena zapljena ima prema trećoj osobi / sekundarnom dužniku.

Detaljne pojedinosti o oduzimanju mogu se pronaći u člancima od 1445. do 1460. Pravosudnog zakonika (zapljena kao mjera predostrožnosti) i člancima od 1539. do 1544. Pravosudnog zakonika (zapljena u okviru izvršenja presude).

2.1.4. Troškovi

Uz pravne troškove u predmetima u okviru kojih se provodi zapljena treba uzeti u obzir i troškove sudskog izvršitelja. Naknade za usluge sudskog izvršitelja po službenoj dužnosti utvrđene su Kraljevskim dekretom od 30. studenoga 1976. u kojem se utvrđuju tarife za radnje sudskih izvršitelja u građanskim i trgovačkim predmetima te tarifa određenih dodatnih naknada (*Koninklijk Besluit van 30 november 1976 tot vaststelling van het tarief voor akten van gerechtsdeurwaarders in burgerlijke en handelszaken en van het tarief van sommige toelagen*) (vidjeti Saveznu javnu službu za pravosuđe (*Service public fédérale Justice/Federale Overheidsdienst Justitie*)).

3.2 Glavni uvjeti

A. Zapljeni kao mjera predostrožnosti

Svi tužitelji s tražbinom koja ima određena svojstva mogu provoditi zapljenu kao mjeru predostrožnosti bez obzira na vrijednost robe koja se zapljenjuje i iznos tražbine (vidjeti članak 1413. Pravosudnog zakonika).

Prvi uvjet za tu vrstu zapljene jest hitnost: dužnikova solventnost mora biti ugrožena, zbog čega je ugrožena i naknadna prodaja imovine. Odluku o tome je li ispunjen taj uvjet donosi sud na temelju objektivnih kriterija. Mora postojati hitnost i to ne samo u trenutku provedbe zapljene, nego i tijekom procjene potrebe za nastavkom zapljene. Postoji nekoliko iznimaka: zapljena u slučaju krivotvorenja, zapljena za dugovanja po mjenicama i izvršenje strane presude.

Drugi je uvjet za zapljenu kao mjeru predostrožnosti taj da tužitelj mora imati tražbinu. Ako je potrebna tražbina, ona mora ispunjavati određene uvjete (članak 1415. Pravosudnog zakonika): mora biti konačna (ne uvjetovana), plativa (primjenjuje se i na jamstva za buduće tražbine) i fiksna (iznos je određen ili se može odrediti). S druge strane, priroda i iznos tražbine nematerijalni su. Sudac nadležan za zapljenu odlučuje jesu li ispunjeni ti uvjeti, ali sud na kojem će se kasnije voditi rasprava o tom predmetu nije obavezan tom odlukom.

Treće, tužitelj koji traži zapljenu kao mjeru predostrožnosti mora za to biti nadležan. Riječ je o kontrolnoj radnji (ne radnji u vezi s upotrebom) koju, ako je potrebno, može provoditi pravni zastupnik.

Potrebno je dopuštenje suca nadležnog za zapljenu, osim ako tužitelj već nije dobio presudu (vidjeti prethodno navedeno). Međutim, to nije potrebno za zaštitnu mjeru oduzimanja ili pljenidbe ili za tužitelje koji su već dobili presudu (članak 1414. Pravosudnog zakonika: svaka presuda čini izvršnu ispravu). Javnobilježničke isprave isto tako čine izvršnu ispravu.

B. Zapljeni u okviru izvršenja presude

Za zapljenu u okviru izvršenja presude isto je tako potrebna izvršna isprava (članak 1494. Pravosudnog zakonika). To može biti sudska odluka, vjerodostojna isprava, nalog za zapljenu koji izdaju porezna tijela, strana presuda koja se izvršava u delibacijskom postupku itd.

Tražbina mora biti utvrđena u dokumentu koji mora ispunjavati određene kriterije. Kao i u slučaju zapljene kao mjere predostrožnosti, tražbina mora biti određena, utvrđena i naplativa. U drugom stavku članka 1494. Pravosudnog zakonika navodi se da se zapljena koja se provodi u cilju ostvarenja plaćanja nedospjelog dohotka u obrocima isto tako primjenjuje na buduće obroke kad i oni dospiju na naplatu.

Isprava isto tako mora biti važeća. Sudac nadležan za zapljenu smatrat će da isprava nije važeća ako vjerovnik u zapljeni više nije tužitelj ili ako cijela ili djelomična tražbina više ne postoji (jer je zastarjela ili je plaćena ili podmirena na neki drugi način).

4 Predmet i priroda mjera ovrhe

4.1 Koje vrste imovine mogu biti predmet ovrhe?

A. Općenito

Mogu se zaplijeniti samo pokretna imovina i nekretnine koje dužnik posjeduje. Roba koja pripada trećoj osobi ne može se zaplijeniti iako je nebitno u čijem je posjedu dužnikova roba u tom trenutku. Stoga je moguće zaplijeniti robu u prostorijama treće osobe, podložno odobrenju suda (članak 1503. Pravosudnog zakonika).

Tužitelj u načelu može osigurati povrat duga samo iz dužnikove tekuće imovine. Bivšu imovinu dužnika može se zaplijeniti samo ako dužnik nepošteno izazove vlastitu nesolventnost. Zapljena buduće imovine isto se tako obično isključuje, uz iznimku budućih tražbina.

Prihod od zaplijenjene robe u načelu ostaje kod osobe nad kojom je provedena zapljena u slučaju zapljene kao mjere predostrožnosti. Međutim, u slučaju zapljene u okviru izvršenja presude prihod isto tako podliježe zapljeni te stoga ide vjerovniku u zapljenu.

Moguće je zaplijeniti nepodijeljeni posjed, ali se prisilna prodaja imovine tada obustavlja dok se nekretnine ne podijele (vidjeti, na primjer, članak 1561. Pravosudnog zakonika). Posebna se pravila primjenjuju na bračne drugove.

B. Roba koju je moguće zaplijeniti

Robu mora biti moguće zaplijeniti. Određena se roba ne može zaplijeniti. Ona mora biti izuzeta od zapljene zbog zakonske odredbe ili prirode robe ili zbog činjenice da je jasno osobno povezana s dužnikom. Na primjer, nije moguće izuzeti robu od zapljene na temelju njezine svrhe. Stoga sljedeću robu nije moguće zaplijeniti:

robu navedenu u članku 1408. Pravosudnog zakonika. To je ograničenje uvedeno kako bi se zajamčili razumni uvjeti za život dužnika i njegove obitelji, robu koja nema prodajnu vrijednost te tužitelj stoga od nje nema korist,

robu koja je neotuđiva jer je usko osobno povezana s dužnikom,

robu izuzetu od zapljene posebnim zakonodavstvom (npr. prihod i plaća maloljetnika, neobjavljene knjige i glazba, prihod koji su zaradili zatvorenici obavljajući zatvorske poslove),

plaće (zapljena zarade) i slične tražbine obično je moguće zaplijeniti samo u ograničenoj mjeri (vidjeti članke 1409., 1409.a i članak 1410. stavak 1. Pravosudnog zakonika).

To, na primjer, uključuje plaćanja za uzdržavanje koje je sud dodijelio supružniku koji nije kriv. Međutim, određena plaćanja, kao što je minimalni dohodak za osnovne životne potrebe, u potpunosti su izuzeta od zapljene (vidjeti članak 1410. stavak 2. Pravosudnog zakonika). No ograničenja prihvatljivosti za zapljenu ne primjenjuju se na tužitelje koji žele nadoknaditi dug za uzdržavanje, čije tražbine imaju prednost (vidjeti članak 1412. Pravosudnog zakonika).

Pravosudnog zakonika).

U prošlosti je vlada imala imunitet u vezi s mjerama izvršenja, što je rezultiralo time da nije bilo moguće zaplijeniti državnu imovinu. To je sada neznatno izmijenjeno člankom 1412.a Pravosudnog zakonika.

Ne postoje posebna pravila kojima se uređuje zapljena brodova i zrakoplova (za zapljenu kao mjeru predostrožnosti vidjeti članke od 1467. do 1480. Pravosudnog zakonika, a za zapljenu u okviru izvršenja presude vidjeti članke od 1545. do 1559. Pravosudnog zakonika).

C. *Kantonnement*

Kada se predmet zaplijeni, ta se zapljena obično primjenjuje na cijeli predmet, čak i ako vrijednost premašuje iznos tražbine. To je za dužnika vrlo nepovoljno jer mu je predmet potpuno nedostupan. Belgijski je zakonodavac stoga predvidio postupak sudskog pologa (*kantonnement*): dužnik polaže određeni iznos i dopušteno mu je ponovno stjecanje vlasništva nad svojom imovinom (vidjeti članke od 1403. do 1407.a Pravosudnog zakonika).

4.2 Koje su posljedice mjera ovrhe?

A. Zapljena

Od trenutka zapljene robe dužnik gubi pravo raspolaganja njome. No zapljenom tražbina vjerovnika u zapljenu ne dobiva prioritet. Isključenje znači da dužniku više nije dopušteno otuđiti robu ili je opteretiti. No roba ostaje u dužnikovu vlasništvu. U praksi nema promjene položaja, ali pravni je položaj drukčiji.

Sankcija za kršenje te zabrane jest ta da radnje koje osoba nad kojom je provedena zapljena poduzima nisu obvezujuće za vjerovnika u zapljenu.

Međutim, to je isključenje samo relativno, u smislu da se primjenjuje samo u korist vjerovnika u zapljenu. Drugi tužitelji i dalje moraju prihvatiti fluktuacije u dužnikovoj imovini. No njima je jednostavno povezati se sa zapljenom koja je već dopuštena.

Isključenje je prva faza u postupku rasprodaje imovine. Roba dolazi pod kontrolu suda. Zapljena u okviru izvršenja presude stoga ima i funkciju predostrožnosti u prvom stupnju.

B. Oduzimanje

Ovim se oblikom izvršenja ukida kontrola nad cijelom zaplijenjenom tražbinom, bez obzira na vrijednost tražbine koja je bila razlog zapljene. Posjednik zaplijenjene stvari treće osobe može izvršiti djelomično plaćanje (*kantonneren*). Radnje kojima se narušava tražbina nisu izvršive u odnosu na vjerovnika u zapljenu. Po dostavi sudske odluke o oduzimanju više ne može doći do nagodbe između osobe nad kojom je provedena zapljena i posjednika zaplijenjene stvari treće osobe.

4.3 Koliko dugo vrijede takve mjere?

A. Zapljena kao mjera predostrožnosti

Zapljena kao mjera predostrožnosti valjana je najviše tri godine. U slučaju zapljene pokretne imovine i oduzimanja trogodišnje razdoblje počinje na datum odluke ili naloga (članci 1425. i 1458. Pravosudnog zakonika). U slučaju zapljene nekretnine datum upisa u upisnik založnih prava označava početak trogodišnjeg razdoblja (članak 1436. Pravosudnog zakonika).

Razdoblje se može produljiti ako za to postoje osnovani razlozi (članci 1426., 1459. i 1437. Pravosudnog zakonika).

B. Zapljena u okviru izvršenja presude

U slučaju zapljene u okviru izvršenja presude samo je nalog koji prethodi zapljenu podložan najduljem razdoblju valjanosti. Ova je vrsta zapljene valjana deset godina u slučaju pokretne imovine (uobičajeno vremensko ograničenje jer se ne primjenjuju posebne odredbe) i šest mjeseci u slučaju nekretnina (članak 1567. Pravosudnog zakonika). Za zapljenu brodova razdoblje valjanosti iznosi godinu dana (članak 1549. Pravosudnog zakonika).

5 Postoji li mogućnost žalbe protiv odluke o odobrenju takve mjere?

A. Zapljena kao mjera predostrožnosti

Ako sudac nadležan za zapljenu odbije dati odobrenje za zapljenu kao mjeru predostrožnosti, podnositelj zahtjeva (odnosno, tužitelj) može podnijeti žalbu protiv odluke žalbenog suda u roku od mjesec dana. To je *ex parte* postupak. Ako je zapljena dopuštena nakon žalbe, dužnik ima pravo pokrenuti postupak u odnosu na treću osobu protiv odluke (vidjeti članak 1419. Pravosudnog zakonika).

Ako sudac nadležan za zapljenu odobri zapljenu kao mjeru predostrožnosti, dužnik ili druga zainteresirana strana mogu pokrenuti postupak u odnosu na treću osobu protiv odluke. Rok za to iznosi mjesec dana, a postupak se pokreće pred sudom koji je donio odluku. Sud će zatim odlučiti u kontradiktornom postupku. Postupci u odnosu na treće osobe obično nemaju odgovorni učinak (vidjeti članke 1419. i 1033. Pravosudnog zakonika).

Ako se zapljena kao mjera predostrožnosti može odrediti bez sudskog odobrenja, dužnik u vezi s tim može podnijeti žalbu sudu nadležnom za zapljenu radi ukidanja zapljene (članak 1420. Pravosudnog zakonika). To je postupak kojim se suprotstavlja zapljenu i on se rješava kao u prethodnom postupku, a ako je potrebno, može biti popraćen uvođenjem novčane kazne. Razlog tražbine može biti nedostatak hitnosti (*Cass.* 14. rujna 1984., *Arr. Cass.* 1984. – 1985., 87.). Ako se okolnosti promijene, osoba nad kojom je provedena zapljena (pozivanjem svih strana da se pojave pred sucem nadležnim za zapljenu) ili vjerovnik u zapljenu ili posrednik (podnošenjem zahtjeva) mogu od suca nadležnog za zapljenu zatražiti izmjenu ili povlačenje odluke o zapljenu.

B. Zapljena u okviru izvršenja presude

Dužnik može podnijeti prigovor na nalog za plaćanje, čime osporava njegovu pravnu valjanost. Za to ne postoji zakonski rok, a prigovor nema odgovorni učinak. Razlozi za prigovor uključuju propuste u postupku te zahtjev za odobravanje razdoblje počeka (ako je izvršna isprava javnobilježnička isprava).

Dužnici mogu sucu nadležnom za zapljenu podnijeti prigovor na prodaju svoje robe, ali ni taj prigovor nema odgovorni učinak.

Svi se tužitelji, osim vjerovnika u zapljenu, mogu protiviti prodajnoj cijeni, no ne i samoj prodaji.

Treća osoba koja tvrdi da je vlasnik zaplijene robe može isto tako podnijeti prigovor sucu nadležnom za zapljenu (članak 1514. Pravosudnog zakonika).

To je postupak povrata i nema odgovorni učinak.

Stranka koja želi izvršiti presudu dobiva samo jedan ovjereni primjerak. Izdaje ga tajništvo suda nakon plaćanja naknade (naknada za izdavanje).

Obrazac za izvršenje:

„Njegovo veličanstvo, Filip, kralj Belgijanaca,

svima prisutnima i onima koji će to biti objavljuje sljedeće:

nalaže i zahtijeva da svi sudski izvršitelji od kojih se to zahtijeva izvrše ovu presudu, kaznu, odluku, nalog ili ispravu;

da je kraljevski financijski savjetnici i javni tužitelji na prvostupanjskim sudovima provedu te da svi zapovjednici i službenici javnih tijela u tome pomognu ako je to zakonom propisano;

u potvrdu navedenog potpisuje se ova presuda, kazna, nalog ili isprava te se ovjerava sudskim ili javnobilježničkim pečatom.”

Za radnje koje se odnose na izvršenje presude ili isprave sudski izvršitelj odgovara sucu nadležnom za zapljenu. Kad je riječ o etičkim aspektima, on odgovara državnom odvjetništvu i regionalnom ogranku komore sudskih izvršitelja.

Registarski se ured nalazi u istom mjestu kao i roba (članak 1565. Pravosudnog zakonika). Registarski ured dostavlja informacije o nekretninama, npr. vlasnička prava, založna prava na imovini.

Odnosno, sve se strane pojavljuju u predmetu.

6 Postoje li ograničenja ovrhe, posebno povezana sa zaštitom ovršenika ili rokovima?

Pravosudni zakonik sadržava različita pravila u pogledu robe koju nije moguće zaplijeniti (članci od 1408. do 1412.c Pravosudnog zakonika).

Vjerovnici ne mogu zahtijevati tražbine u odnosu na određenu materijalnu pokretnu imovinu: onu koja je osobi nad kojom je provedena zapljena i njegovoj obitelji neophodna za svakodnevni život; onu koja je osobi nad kojom je provedena zapljena i njegovoj obitelji potrebna kako bi obavljali svoje zanimanje ili za nastavak osposobljavanja ili studija osobe nad kojom je provedena zapljena ili njegove uzdržavane djece koja žive na istoj adresi (vidjeti članak 1408. Pravosudnog zakonika).

Djelomično izuzeće od zapljene i ustupanja primjenjuje se na prihod od rada i ostalih aktivnosti, kao i na doplatke, mirovine i drugi prihod.

Pragovi prema kojima se utvrđuje potpuno ili djelomično izuzeće od zapljene temelje se na članku 1409. stavku 1. Pravosudnog zakonika te se indeksiraju na godišnjoj razini. Progresivni iznos obroka prihvatljivih iznosa za zapljenu ili ustupanje povećava se ako dužnik ima uzdržavanu djecu.

Pravni zahtjev u cilju izvršenja presude u načelu podliježe općem roku zastare, odnosno roku od deset godina.

Ova je internetska stranica dio portala [Vaša Europa](#).

Važno nam je vaše [mišljenje](#) o korisnosti pruženih informacija.

This webpage is part of an EU quality network

Posljednji put ažurirano: 15/12/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.